EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

20. oktoober 2005 *

Liidetud kohtuasjades C-327/03 ja C-328/03,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel Bundesverwaltungsgericht'i (Saksamaa) 30. aprilli 2003. aasta otsusega esitatud kaks eelotsusetaotlust, mis saabusid Euroopa Kohtusse 28. juulil 2003, menetluses:

Bundesrepublik Deutschland

versus

ISIS Multimedia Net GmbH und Co. KG, keda esindas **ISIS Multimedia Net Verwaltungs GmbH** (C-327/03),

Firma O2 (Germany) GmbH und Co. OHG (C-328/03),

* Kohtumenetluse keel: saksa.

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees A. Rosas, kohtunikud J. Malenovský, S. von Bahr (ettekandja), A. Borg Barthet ja U. Lõhmus,

kohtujurist: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 11. novembri 2004. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— Bundesrepublik Deutschland, esindajad: S. Prömper ja K. Schierloh,

— ISIS Multimedia Net GmbH und Co. KG, keda esindas ISIS Multimedia Net Verwaltungs GmbH, esindaja: *Rechtsanwalt* R. Schütz,

— Firma O2 (Germany) GmbH und Co. OHG, esindaja: *Rechtsanwalt* M. Hoffmann,

— Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: K. Manji, keda abistas *barrister* S. Moore,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: C. Schmidt ja M. Shotter,

olles 9. detsembri 2004. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlused puudutavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. aprilli 1997. aasta direktiivi 97/13/EÜ üldlubade ja üksiklitsentside ühise raamistiku kohta telekommunikatsiooniteenuste valdkonnas (EÜT L 117, lk 15) tõlgendamist.

2 Taotlused on esitatud kahes Bundesrepublik Deutschlandi ning ISIS Multimedia Net GmbH und Co. KG (esindaja: ISIS Multimedia Net Verwaltungs GmbH; edaspidi „ISIS Multimedia") ja Firma O2 (Germany) GmbH und Co. OHG (edaspidi „Firma O2") vahelises kohtuvaidluses tasu üle, mida Regulierungsbehörde für

Telekommunikation und Post (telekommunikatsiooni- ja postiteenuseid reguleeriv asutus, edaspidi „reguleeriv asutus") nõuab telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise taotlustega seoses.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

3 Direktiivi 97/13 artiklis 11 on ette nähtud:

„1. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtjate suhtes loamenetluse osana kehtestatud tasu eesmärk on üksnes katta halduskulud, mis on tekkinud üksiklitsentside väljaandmisel, juhtimisel, kontrollimisel ja rakendamisel. Üksiklitsentsile kohaldatavad tasud on vajaliku töö hulgaga proportsionaalsed ja teave selliste tasude kohta avaldatakse asjakohaselt ja piisavalt üksikasjalikult, nii et see on hõlpsasti kättesaadav.

2. Kui tuleb kasutada nappe ressursse, võivad liikmesriigid hoolimata lõikest 1 lubada oma riigi reguleerivatel asutustel kehtestada tasu, mis kajastab vajadust tagada nende ressursside optimaalne kasutamine. Selline tasu ei tohi olla diskrimineeriv ja selle suhtes tuleb eelkõige arvesse võtta vajadust soodustada uuenduslike teenuste ja konkurentsi arengut."

[Mitteametlik tõlge.]

Siseriiklikud õigusnormid

4 Asjaomased siseriiklikud õigusnormid hõlmavad 25. juuli 1996. aasta telekommunikatsiooniseaduse (Telekommunikationsgesetz) § 43 lõiget 3 (*BGBl.* 1996 I, lk 1120; edaspidi „TKG") ja 16. augusti 1999. aasta määrust telekommunikatsiooni numbritasude kohta (Telekommunikations-Nummerngebührenverordnung) (*BGBl.* 1999 I, lk 1887; edaspidi „TNGebV").

5 TKG § 43 on ette nähtud, et reguleeriva asutuse ülesanne on numbrisüsteemi haldamine ning et pärast taotluse esitamist tehtud telefoninumbri kättesaadavaks tegemise otsuse põhjal võib tasu nõuda. Tasu maksmist põhjustavad asjaolud ja selle suurus on sätestatud 23. juuni 1970. aasta riigilõivude seaduse (Verwaltungskostengesetz; *BGBl.* 1970 I, lk 821) kohaselt määruses.

6 TNGebV § 1, kui lugeda seda koos selle lisa punktiga B 1 esialgses versioonis, on ette nähtud, et tuhandest telefoninumbrist koosneva 10-numbriliste telefoninumbrite ploki kättesaadavaks tegemine kliendiliinide sektoris on seotud 1000 Saksa marga (ligi 500 euro) suuruse tasu maksmisega. Numbrite kättesaadavaks tegemise taotluse rahuldamata jätmise korral on ette nähtud tasu, mis vastab ühele neljandikule numbrite kättesaadavaks tegemise eest ette nähtud tasust, käesolevas asjas 250 Saksa marka (ligikaudu 125 eurot).

Põhikohtuasjad ja eelotsuse küsimused

7 Telekommunikatsioonieettevõtjad ISIS Multimedia ja Firma O2 taotlesid reguleerivalt asutuselt telefoninumbrite kättesaadavaks tegemist.

8 ISIS Multimediale tehti taotletud 43-st tuhandest telefoninumbrist koosnevast 10-numbriliste telefoninumbrite plokist kättesaadavaks 37. Firma O2-le tehti taotletud 2324-st tuhandest telefoninumbrist koosnevast 10-numbriliste telefoninumbrite plokist kättesaadavaks 2303. Seoses sellega nõuti neilt kahelt ettevõtjalt vastavalt 38 500 Saksa marga ja ligikaudu 2,3 miljoni Saksa marga suuruse tasu maksmist.

9 Nende tasude suurus ületab üle 15 korra telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise halduskulusid ning üle kolme korra telefoninumbri kättesaadavaks tegemise taotluse rahuldamata jätmisega seonduvaid kulusid. Peale selle vastab ühe kättesaadavaks tehtud numbri tasu ligikaudu 0,1% numbri abil realiseeritavast aastasest kogukäibest.

10 Deutsche Telekom AG-le (edaspidi „Deutsche Telekom"), Saksamaa telekommunikatsiooniturul monopoolses seisundis olnud endise operaatori õigusjärglaseks olevale ettevõtjale kuulub 400 miljonist telefoninumbrist koosnev reserv, mille ta on saanud tasuta. Bundesverwaltungsgerichti arvamuse kohaselt nägi siseriiklik seadusandja ette selle ettevõtja poolt TNGebV-s kehtestatud tasu maksmise vastutasuks selle reservi üleandmise eest, kuid see osutus võimatuks, kuna Deutsche Telekom ei esitanud numbrite kättesaadavaks tegemise taotlust ja TKG § 43 ei olnud järelikult kohaldatav.

11 ISIS Multimedia ja Firma O2 esitasid kaebuse reguleeriva asutuse otsuste kohta, milles neilt nõuti tasu maksmist. Nende kaebused jäeti esimeses astmes rahuldamata, kuid rahuldati apellatsiooni korras. Reguleeriv asutus esitas seejärel Bundesverwaltungsgerichtile teistmisavalduse.

12 See kohus märgib, et TKG ja TNGebV on Saksa põhiseadusega kooskõlas. Ta leiab samuti, et direktiivi 97/13 artikli 11 lõige 2 lubab kehtestada tasu selliste

telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest, mille näol on tegemist nappide ressurssidega. Ta küsib siiski, kas selle sättega, eelkõige konkurentsi soodustamise vajadusega on kooskõlas uutele telekommunikatsioonieettevõtjatele tasu kohaldamine, milles peegeldub osaliselt antud numbrite majanduslik väärtus, samas kui siseriikliku õiguse kohaselt ei saa Deutsche Telekomile kehtestada sama tasu maksmise kohustust talle kuuluvate numbrite reservi suhtes. Bundesverwaltungsgericht leiab, et kui võtta arvesse konkurentsi olukorda turul, on tõenäoline, et selline tasu on vastuolus nimetatud artikli 11 lõikega 2.

13 Neil asjaoludel otsustas Bundesverwaltungsgericht menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule kaks järgnevat eelotsuse küsimust, mis on kohtuasjades C-327/03 ja C-328/03 sama sõnastusega:

„1. Kas [...] direktiivi 97/13 [...] tuleb tõlgendada selliselt, et siseriikliku reguleeriva asutuse poolt telefoninumbrite kättesaadavaks tegemine võib olla seotud tasu maksmisega, mis võtab arvesse kättesaadavaks tehtud numbrite majanduslikku väärtust, samas kui telekommunikatsioonieettevõtja, kes tegutseb samal turul ja on seal valitsevas seisundis, omandas tasuta väga suure osa sellise endise riikliku monopoli käsutuses olnud telefoninumbreid, mille õigusjärglane ta on, ning siseriiklikust õigusest tulenevad põhjused välistavad sellele varasemale numbrite reservile tagantjärele tasude kehtestamise?

Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav:

2. Kas sellises olukorras saab uutele turule sisenejatele kehtestada telefoninumbri kättesaadavaks tegemise eest ühekordse tasu, mis moodustab teatud protsendi (käesolevas asjas 0,1%) aastasest realiseeritavast kogukäibest, kui see number antakse kliendile edasi, võtmata arvesse teisi nende turule sisenemise kulutusi

ning kontrollimata, arvestades neid kulutusi, nende võimalusi pakkuda turgu valitsevas seisundis olevale ettevõtjale konkurentsi?"

14 Euroopa Kohtu presidendi 16. septembri 2003. aasta määrusega liideti kirjaliku ja suulise menetluse ning kohtuotsuse huvides kohtuasjad C-327/03 ja C-328/03.

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

15 Oma esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 97/13 artikli 11 lõiget 2 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on vastuolus põhikohtuasjas käsitletud siseriiklikud õigusnormid, milles on ette nähtud, et uus telekommunikatsiooniteenuste turu operaator peab maksma telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest tasu, arvestades nende majanduslikku väärtust, samas kui turgu valitsevat seisundit omav telekommunikatsioonilettevõtja võttis tasuta üle väga olulise osa sellise endise monopoli valduses olnud numbrite reservist, kelle õigusjärglane ta on, ning siseriiklikus õiguses on selle reservi kohta tagantjärele tasu maksmine välistatud.

Euroopa Kohtule esitatud märkused

16 ISIS Multimedia, Firma O2 ja Euroopa Ühenduste Komisjon väidavad, et uutele operaatoritele kehtestatud kohustus maksta vastutasuks oma klientidele kliendiliini

sektoris telefonsideteenuste osutamiseks vajalike telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest TNGebV-s ette nähtud tasu, samal ajal kui Deutsche Telekomile on tasuta antud väga suur numbrite reserv, on diskrimineeriv ja takistab konkurentsi arengut. Sellised õigusnormid, nagu need, millel see tasu põhineb, on seega vastuolus direktiivi 97/13 artikli 11 lõike 2 teises lauses väljendatud tingimustega.

17 Saksa valitsus väidab vastupidi esmalt, et sellised õigusnormid ei ole diskrimineerivad, kuna Deutsche Telekom peab sarnaselt oma konkurentidele maksma tasu uute telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest.

18 Seejärel väidab Saksamaa valitsus reservi kohta, mille Deutsche Telekom võttis üle ettevõtjalt, kelle õigusjärglane ta on, et ajal, mil see reserv loodi, ei olnud siseriiklikus õiguses ega ühenduse õiguses mingit tasu ette nähtud. Seega ei saa nimetatud reservilt tagantjärele tasu maksmist nõuda, siseriikliku õiguse kohaselt ei saa seda igal juhul teha.

19 Saksamaa valitsus lisab viimaks, et see, et Deutsche Telekom ei ole maksnud tema käsutuses oleva telefoninumbrite reservi eest tasu, on põhjendatud koormavate kohustustega, mis kehtivad selle ettevõtja kui universaalteenuse osutaja suhtes, ning väga suure arvu ametnike ülevõtmisega ja sellest tuleneva kohustusega tagada nimetatud ametnike pensionide maksmine.

20 Ühendkuningriigi valitsus leiab omalt poolt, et tasu maksmise kohustus, võttes arvesse kättesaadavaks tehtud telefoninumbrite majanduslikku väärtust, võimaldab hallata kooskõlas direktiivi 97/13 artikli 11 lõikega 2 nappi ressurssi, mida need endast kujutavad.

Euroopa Kohtu vastus

21 Direktiivi 97/13 artikli 1 lõike 2 sätete kohaselt peab tasu vastama kolmele tingimusele. Esmalt peab see võimaldama tagada napi ressursi optimaalset kasutamist. Seejärel ei tohi see olla diskrimineeriv. Viimaks peab see arvesse võtma vajadust soodustada uuenduslike teenuste arengut ja konkurentsi.

22 Mis puutub esimesse tingimusse piiratud ressursi optimaalse kasutamise kohta, siis Saksamaa ja Ühendkuningriigi valitsus leiavad, et kasutatavaid telefoninumbreid on piiratud arv ning esimene tingimus on järelikult täidetud.

23 Seoses sellega tuleb sedastada, et direktiivi 97/13 artikli 11 lõige 2 võimaldab küll kohaldada „napi ressursi" optimaalse haldamise tasu, kuid seda mõistet ei ole nimetatud artiklis määratletud.

24 Seega tuleb viidata nimetatud artiklile eelnevatele sätetele, eelkõige sama direktiivi artikli 10 lõikele 1. Selle sätte kohaselt võivad liikmesriigid piirata üksiklitsentside

arvu mis tahes liiki telekommunikatsiooniteenuste suhtes üksnes niivõrd, kuivõrd see on nõutav, et muuta kättesaadavaks piisav arv numbreid. Sellest tuleneb, et ühenduse seadusandja on nii tunnistanud, et telefoninumbreid võib olla piiratud arv ning need kujutavad endast seetõttu nappi ressurssi.

25 Direktiivi 97/13 artikli 11 lõiget 2 tuleb seega mõista selliselt, et liikmesriigid võivad nõuda telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise optimaalseks korraldamiseks telekommunikatsioonie ttevõtjatelt tasu maksmist.

26 Järelikult on nimetatud sättes väljendatud esimene tingimus täidetud, kuna tasu maksmise kohustus, mis on ette nähtud põhikohtuasjas käsitletud normides, puudutab telefoninumbrite kättesaadavaks tegemist.

27 Seevastu telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise taotluse rahuldamata jätmise korral, mis ei eelda selle määratlusest tulenevalt ei numbrite kasutamist ega järelikult mingit kasutatavate numbrite arvu vähendamist, ei ole direktiivi 97/13 artikli 11 lõike 2 sätted kohaldatavad. Sel juhul tuleb kohaldada selle artikli lõikes 1 sätestatud üldnormi, mille kohaselt ettevõtjate suhtes loamenetluse osana kehtestatud tasu peab üksnes katma halduskulud, mis on tekkinud numbrite taotluste läbivaatamisel. Järelikult on sellise tasu maksmise kohustus, mis ületab halduskulusid rohkem kui kolm korda, selle normiga vastuolus.

28 Jääb üle kontrollida, kas kohustus maksta telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest tasu, mis on ette nähtud põhikohtuasjas käsitletud normides, vastab kahele teisele direktiivi 97/13 artikli 11 lõikes 2 sätestatud tingimusele.

29 Mis puutub mittediskrimineerimise tingimusse, siis tuleb meelde tuletada, et sarnaseid olukordi ei tohi kohelda erinevalt, välja arvatud juhul, kui erinev kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt eelkõige 23. novembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-149/96: Portugal *v.* nõukogu, EKL 1999, lk I-8395, punkt 91).

30 Seoses sellega tuleb märkida, et ISIS Multimedia ja Firma O2 on nagu ka Deutsche Telekom telekommunikatsioonieettevõtjad, kes tegutsevad kliendiliini sektoris. Oma teenuste osutamiseks peavad viimati nimetatud ettevõtjate käsutuses olema kohustuslikult telefoninumbrid, et teha need oma klientidele kättesaadavaks. Need ettevõtjad on järelikult teenuste osutamise seisukohast võrreldavas olukorras. Seega on selge, et ISIS Multimedia, Firma O2 ning kõik uued operaatorid peavad telefoninumbrite saamiseks ja telefonsideteenuste turule sisenemiseks kliendiliinide sektoris maksma TNGebV § 1, kui seda lugeda koos selle artikli lisa punktiga B 1, ette nähtud tasu, samas kui Deutsche Telekomi käsutuses on oluline numbrite reserv, mis võimaldab tal sellel turul tegutseda ning mille saamiseks ta ei ole mingit tasu maksnud.

31 Seega tuleb järeldada, et Deutsche Telekomi ja tema konkurente ei ole nimetatud turule juurdepääsu seisukohast koheldud ühtemoodi.

32 Tingimus, et Deutsche Telekom peab uute numbrite saamiseks maksma tasu, ei muuda kuidagi seda järeldust operaatorite turule juurdepääsu kohta.

33 Peale selle ei muuda nimetatud järeldust ka asjaolu, et Deutsche Telekom sai selle ettevõtja numbrite reservi, kelle õigusjärglane ta on, seaduse kohaselt vastavalt Saksa ja ühenduse õigusele, mis kehtis hetkel, kui see reserv talle üle kanti.

34 Siiski tekib küsimus, kas uute operaatorite ja sellise ettevõtja nagu Deutsche Telekom, kes on endise monopoli õigusjärglane, erinev kohtlemine võib olla põhjendatud või kas see kujutab endast direktiivi artikli 11 lõikega 2 vastuolus olevat diskrimineerimist.

35 Saksamaa valitsus väidab, et see, et Deutsche Telekom ei ole maksnud tema kasutuses olevate telefoninumbrite reservi eest tasu, on põhjendatud asjaoluga, et see ettevõtja peab täitma universaalse teenuseosutaja ülesandeid ning et ta peab samuti tagama tema poolt üle võetud ametnike pensionide maksmise.

36 Seoses sellega tuleb märkida, et Saksamaa valitsus ei ole esitanud arvulisi näitajaid oma väite toetuseks, mille kohaselt nimetatud reservi tasuta üleandmine kujutab endast kompensatsiooni kohustuste eest, mis lasuvad Deutsche Telekomil universaalse teenuseosutaja ülesannete või tema poolt üle võetud ametnike pensionide maksmise tõttu. Seega, nagu Euroopa Kohus on varem leidnud, tuleb direktiivi 97/13 artikli 11 lõiget 2 tõlgendada kitsendavalt, kuna selles on kehtestatud erand sama artikli lõikes 1 sätestatud üldreeglist (vt 18. septembri 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-292/01 ja C-293/01: Albacom ja Infostrada, EKL 2003, lk I-9449, punktid 33 ja 34). Järelikult on nimetatud lõikel 2 põhinevad põhjendused esitatud vaid üldiste märkustena.

37 Operaatorite erinevat kohtlemist põhjendada võivate selgituste kõrval tuleb leida, et põhikohtuasjas käsitletud õigusnormidega uutele operaatoritele kehtestatud kohus-

tus maksta tasu telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest, mis on vajalik tingimus nende sisenemiseks telefonsideteenuste turule kliendiliinide sektoris, samas kui endise monopoli õigusjärglaseks olev ettevõtja võib sellel turul tegutseda nii, et tema käsutuses on väga suur numbrite reserv, kujutab endast uute operaatorite diskrimineerimist, mis on vastuolus direktiivi 97/13 artikli 11 lõikega 2.

38 Isegi kui Saksamaa valitsus suudaks tõestada Deutsche Telekomi käsutuses oleva telefoninumbrite reservi väidetavalt mittediskrimineerivat iseloomu, jääb üle kontrollida, kas tasu nõudmisega numbrite kättesaadavaks tegemisel on arvesse võetud uuenduslike meetmete ja konkurentsi arengu soodustamise vajadust vastavalt nimetatud artikli 11 lõikes 2 väljendatud kolmandale tingimusele.

39 Seoses sellega tuleb meelde tuletada, et moonutamata konkurentsi saab tagada vaid erinevate ettevõtjate vaheliste võrdsete võimaluste kindlustamise teel (vt 22. mai 2003. aasta otsus kohtuasjas C-462/99: Connect Austria, EKL 2003, lk I-5197, punkt 83).

40 Euroopa Kohtul on juba olnud võimalus kontrollida konkurentsiõigust puudutavat küsimust, mis tekkis seoses õigusnormidega, milles oli ette nähtud valitsevat seisundit omavale avalik-õiguslikule ettevõtjale tasuta teatud tegutsemiseeliste, selles asjas digitaalse mobiilside sektoris täiendavate sageduste andmine, samas kui uus operaator pidi maksma sama sektoriga seotud litsentsi saamise eest tasu. Seoses sellega otsustas Euroopa Kohus, et selline regulatsioon võib selle ettevõtja turgu valitsevat seisundit laiendades või tugevdades rikkuda EÜ artikli 82 sätteid. Ta täpsustas siiski, et sellised õigusnormid ei ole konkurentsireeglitega vastuolus, kui turgu valitsevat seisundit omava avalik-õigusliku ettevõtja poolt enne mobiilside valdkonnas litsentsi saamise eest makstud tasu ja täiendavate sageduste tasuta

andmine vastavad majanduslikult konkurendile kehtestatud tasuga (vt eespool viidatud Connect Austria kohtuotsus, punktid 85–90).

41 Järelikult tuleb läbi viia analoogne võrdlev kontroll turgu valitsevat seisundit omavale ettevõtjale ja tema konkurentidele telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest kehtestatud tasude osas.

42 Seoses sellega tuleb sedastada, et turgu valitsevat seisundit omav ettevõtja, s.o Deutsche Telekom, ei ole väga suure hulga telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest maksnud mingit tasu ning et see ettevõtja leiab, et ta peab maksma tasu ainult uute numbrite kättesaadavaks tegemise eest, samas kui tema konkurendid, uued operaatorid, peavad maksma tasu alates esimese numbri kättesaadavaks tegemisest.

43 Seega on kindel, et see tasu, mida arvutatakse kättesaadavaks tehtud numbrite majanduslikku väärtust arvestades, on telekommunikatsioonieettevõtja jaoks oluliselt koormav. Uute operaatorite puhul koormab see nende eelarvet alates nende sisenemisest kliendiliinide sektorisse.

44 Sellest tuleneb, et uued operaatorid ei ole telefoninumbrite saamise seisukohast pandud turgu valitsevat seisundit omava ettevõtjaga võrdsesse olukorda ning et järelikult on konkurents telefonsideteenuste turul kliendiliinide sektoris moonutatud.

45 Selle asemel, et aidata oluliselt kaasa uute operaatorite turule sisenemisele, nagu on täpsustatud direktiivi 97/13 viiendas põhjenduses (vt eespool viidatud kohtuotsus Albacom ja Infostrada, punkt 35), vähendades telekommunikatsiooniturul turgu valitsevat seisundit omava ettevõtja ja uute operaatorite vahelisi konkurentsierinevusi, säilivad need erinevused põhikohtuasjas käsitletud regulatsiooni tulemusel. See kujutab endast takistust uute operaatorite sisenemisele nimetatud turule ning pidurdab järelikult konkurentsi ja uuenduslike teenuste arengu soodustamist, mis on vastuolus direktiivi 97/13 artikli 11 lõikes 2 nimetatud kolmanda tingimusega.

46 Järelikult tuleb esimesele küsimusele vastata selliselt, et direktiivi 97/13 artikli 11 lõiget 2 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on vastuolus põhikohtuasjas käsitletud siseriiklikud õigusnormid, milles on ette nähtud, et uus telekommunikatsiooniteenuste turu operaator peab maksma telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest tasu, arvestades nende majanduslikku väärtust, samas kui seda turgu valitsevat seisundit omav telekommunikatsiooniettevõtja võttis tasuta üle väga olulise osa sellise endise monopoli käsutuses olnud numbrite reservist, kelle õigusjärglane ta on, ning siseriiklikus õiguses on selle reservi kohta tagantjärele tasu maksmine välistatud.

Teine küsimus

47 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, ei ole teisele küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

48 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleliioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik

kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamise kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. aprilli 1997. aasta direktiivi 97/13/EÜ üldlubade ja üksiklitsentside ühise raamistiku kohta telekommunikatsiooniteenuste valdkonnas artikli 11 lõiget 2 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on vastuolus põhikohtuasjas käsitletud siseriiklikud õigusnormid, milles on ette nähtud, et uus operaator telekommunikatsiooniteenuste turul peab maksma telefoninumbrite kättesaadavaks tegemise eest tasu, arvestades nende majanduslikku väärtust, samas kui seda turgu valitsevat seisundit omav telekommunikatsioonieettevõtja võttis tasuta üle väga olulise osa sellise endise monopoli valduses olnud numbreid, kelle õigusjärglane ta on, ning siseriiklikus õiguses on selle reservi kohta tagantjärele tasu maksmine välistatud.

Allkirjad